

ปีที่ 45 ฉบับที่ 52 : 9 มกราคม 2558

Volume 45 Number 52 : January 9, 2015

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ (Outbreak Verification Summary)

วิศิษฐ์ วิญญูรัตน์, ณฐนนท บรีสุทธิ, พงมาน ศิริอารยาภรณ์

ทีมประเมินสถานการณ์สาธารณสุข (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 52 ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2557 – 3 มกราคม 2558 ทีมประเมินสถานการณ์สาธารณสุข กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคอาหารเป็นพิษ จังหวัดชัยภูมิ พบการระบาดของเหตุการณ์อาหารเป็นพิษที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ตำบลบ้านบัว อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ผู้ป่วยเป็นนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 42 รายจากทั้งหมด 71 คน (อัตราป่วยร้อยละ 59.15) อัตราส่วนชายต่อหญิงเท่ากับ 1 : 1.2 อายุระหว่าง 5 - 12 ปี อายุเฉลี่ย 10.2 ปี พบผู้ป่วยรายแรก วันที่ 18 ธันวาคม 2557 เวลา 20.00 น. รายสุดท้ายเวลา 19 ธันวาคม 2557 เวลา 07.00 น. เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเกษตรสมบูรณ์ จำนวน 22 ราย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบัวจำนวน 5 ราย เป็นผู้ป่วยนอกทั้งหมด และจากการค้นหาเพิ่มเติม พบผู้ป่วยอีก 15 ราย โดยมีอาการท้องร่วง ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน อ่อนเพลีย ใช้ปวดศีรษะ จากการสอบสวนโรคพบว่า ในวันที่ 18 ธันวาคม 2557 โรงเรียนได้จัดอาหารกลางวันให้นักเรียนรับประทานร่วมกัน ได้แก่ ข้าวมันไก่ ไส้กรอก น้ำส้มเกล็ดหิมะ โดยจ้างเหมาแม่ครัว

ประกอบอาหารกลางวันที่บ้าน เริ่มประกอบอาหาร 8 โมงเช้าและเมื่อทำเสร็จจะยกมาที่โรงอาหารโรงเรียน เวลา 09.30 น. นักเรียนสลับกันขึ้นมารับประทานอาหารเริ่มจากชั้นอนุบาลมารับประทานก่อนในเวลา 11.30 น. หลังจากนั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 มารับประทานอาหารเวลา 12.00 น. ระยะพักตัวสั้นที่สุด 8 ชั่วโมง ระยะพักตัวยาวที่สุด 19 ชั่วโมง โดยมีระยะพักตัวเฉลี่ย 14.10 ชั่วโมง แพทย์ได้ทำ Rectal swab จำนวน 21 ราย ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลพบเชื้อ *Vibrio parahaemolyticus* จำนวน 9 ราย ทีมสอบสวนโรคได้ทำการศึกษาระบาดวิทยาเชิงวิเคราะห์โดยวิธี Retrospective cohort จากอาหารที่กินร่วมกัน 3 ชนิด คือ ข้าวมันไก่ ไส้กรอกและน้ำส้มเกล็ดหิมะ พบว่าการรับประทานข้าวมันไก่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคอาหารเป็นพิษ เนื่องจากผู้ป่วยทุกรายกินข้าวมันไก่ (ร้อยละ 100) ในขณะที่การกินไส้กรอกและน้ำส้มเกล็ดหิมะไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคอาหารเป็นพิษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 52 ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2557 – 3 มกราคม 2558	817
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 52 ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2557 – 3 มกราคม 2558	820
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนธันวาคม 2557	825
◆ ดัชนีรายงานการเฝ้าระวังระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ปีที่ 45 ฉบับที่ 27 - 52	828

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาตล
นายแพทย์ธวัช จายนียโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์ดำนวน อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : แพทย์หญิงพจมาน ศิริอารยาภรณ์

กองบรรณาธิการ

บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รังษิวงศ์ สุวดี ตวงษ์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สุขุมภูจินันท์ ตติธันว์ มาแอดียน พชร ตรีหมอก
สมเจตน์ ตั้งเจริญติส

ฝ่ายจัดส่ง : พิรยา คล้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชม

ฝ่ายศิลป์ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์ พิรยา คล้ายพ้อแดง

แนวทางการเฝ้าระวังผู้ป่วยติดเชื้อโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2012

- แนวทางการเฝ้าระวังผู้ป่วยติดเชื้อโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2012
- แนวทางการเก็บและการนำส่งตัวอย่างผู้ป่วยหรือผู้ที่สงสัยติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2012
- แบบส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวินิจฉัยผู้ป่วยสงสัยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2012
- แบบแจ้งผู้ป่วยกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ในข่ายเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (AI-1)
- แบบรายงาน/สอบสวนโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง สงสัยไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก/ปอดอักเสบรุนแรงหรือเสียชีวิตไม่ทราบสาเหตุ (SARI AI 1,2)

สามารถดาวน์โหลดแนวทางได้ทางเว็บไซต์สำนักระบาดวิทยา www.boe.moph.go.th ในกรณีพบผู้ป่วยสงสัย แจ้งภายใน 24 ชั่วโมง ที่โทรศัพท์: 02-5901793 หรือ 02-5901795 โทรสาร 02-5918579 หรือ Email: outbreak@health.moph.go.th หรือ บันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลการเฝ้าระวังผู้ป่วยติดเชื้อระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง SARI ทางเว็บไซต์

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายังกลุ่มจัดการความรู้และเผยแพร่วิชาการ สำนักระบาดวิทยา
E-mail: panda_tid@hotmail.com หรือ weekly.wesr@gmail.com

ขั้นตอนการประกอบข้าวมันไก่ เวลา 06.00 น. แม่ครัวเริ่มไปซื้อไก่สด ยี่ห้อ A และเลือดไก่ต้ม ไม่สามารถจำชื่อบริษัทได้ แต่คาดว่าจะ เป็นบริษัท C จำนวน 1 ถุง (10 ก้อน) น้ำจิ้มและเครื่องปรุงทุกชนิดที่ ตลาดเทศบาลเกษตรสมบูรณ์ เวลา 08.00 น. เริ่มประกอบอาหาร โดยเอาไก่มาต้มให้สุกในหม้อ เมื่อไก่สุกแล้วจึงนำน้ำต้มไก่ไปพุงข้าวสุก นำเลือดไก่มาต้มให้สุกอีกครั้ง แล้วหั่นไก่และเลือดไก่เป็นชิ้น เล็กๆ เวลา 09.30 น. ยกอาหารไปโรงเรียนโดยใช้รถขน ส่วนอาหารในมือที่สงสัย ไม่เหลือตัวอย่างสำหรับเก็บส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ สำหรับการเกิดอาหารเป็นพิษจากข้าวมันไก่ซึ่งมีสาเหตุจากเชื้อ *Vibrio parahaemolyticus* นั้นนับเป็นเหตุการณ์ แรกในเขตพื้นที่สำนักป้องกันควบคุมโรคที่ 5 โดยที่ก่อนหน้านี้พบหลายเหตุการณ์ในเขตพื้นที่สำนักป้องกันควบคุมโรคที่ 10 และ 6 เหตุการณ์ส่วนใหญ่เชื่อมโยงกับเลือดไก่ที่มาจากบริษัท C การควบคุมโรคได้ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษ การล้างมือที่ถูกต้อง การดูแลตนเองเมื่อป่วย การรักษาโดยการดื่มน้ำเกลือแร่บรรจจุสำเร็จรูปและแบบทำเอง ให้คำแนะนำผู้ประกอบการอาหารและผู้ปรุงอาหาร เกี่ยวกับสุขวิทยาส่วนบุคคลที่ถูกต้องของผู้สัมผัสอาหาร

2. สงสัยโรคคอตีบ จังหวัดร้อยเอ็ด พบผู้ป่วยสงสัยโรคคอตีบ

จำนวน 1 ราย เพศหญิง อายุ 11 ปี อาศัยอยู่หมู่ 9 ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด วันที่เริ่มป่วย 21 ธันวาคม 2557 มีอาการเจ็บคอและมีไข้ต่ำๆ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลโพธิ์ชัยเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2557 ด้วยอาการไข้ เจ็บคอ กินได้น้อย มีแผ่นฝ้าขาวบริเวณต่อมทอลซิลด้านขวาและคอหอยส่วนหลัง ผลการตรวจร่างกาย อุณหภูมิ 37.8 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 100/60 มิลลิเมตรปรอท ชีพจร 100 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที ผลการตรวจความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด พบความเข้มข้นของเลือดร้อยละ 36.7 เม็ดเลือดขาว 18,400 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร โดยเป็นชนิดนิวโทรฟิลร้อยละ 67.6 ลิ้มโฟไซต์ร้อยละ 21.2 เกิดเลือด 405,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคคอตีบให้การรักษาดูด้วยยาปฏิชีวนะ Penicillin G sodium 5 ล้านยูนิตทางหลอดเลือดดำ แต่ไม่ได้ให้ยา Diphtheria antitoxin (DAT) เนื่องจากคิดว่าอาการผู้ป่วยไม่เหมือนโรคคอตีบ วันที่ 26 ธันวาคม 2557 เก็บตัวอย่าง Throat swab ผู้ป่วยและผู้สัมผัสใกล้ชิด 1 คน คือ บิดา ผู้ป่วย ไม่ทราบอาชีพ ซึ่งเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยขณะอยู่โรงพยาบาล ส่งตรวจเพาะเชื้อที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการให้ผลลบทั้งสองตัวอย่าง (เก็บตัวอย่างหลังจากที่ผู้ป่วย

ได้รับยาปฏิชีวนะไปแล้ว 2 วัน ส่วนบิดาผู้ป่วยยังไม่ได้รับยาปฏิชีวนะในขณะที่เก็บตัวอย่าง) ผู้ป่วยมีประวัติการได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ การดำเนินการป้องกันควบคุมโรคได้ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียนในโรงเรียนของผู้ป่วยจำนวน 28 คน ไม่พบผู้ป่วยรายอื่นเพิ่มเติม

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - 31 ธันวาคม 2557 (รวมสงสัย/น่าจะเป็น/ยืนยัน) ยอดผู้ป่วยรวมทั้งสิ้น 20,206 ราย เสียชีวิตรวม 7,905 ราย (จำนวนผู้ป่วยในระยะ 21 วันล่าสุด 1,416 ราย) จากประเทศกินี ป่วยสะสม 2,707 ราย เสียชีวิตสะสม 1,709 ราย (ป่วยยืนยัน 2,397 ราย เสียชีวิตยืนยัน 1,433 ราย) ไลบีเรีย ป่วยสะสม 8,018 ราย เสียชีวิตสะสม 3,423 ราย (ป่วยยืนยัน 3,110 ราย เสียชีวิตยืนยัน ไม่รายงาน) เซียร์ราลีโอน ป่วยสะสม 9,446 ราย เสียชีวิตสะสม 2,758 ราย (ป่วยยืนยัน 7,354 ราย เสียชีวิตยืนยัน 2,392 ราย) และประเทศที่มีการระบาดในพื้นที่จำกัด ได้แก่ ไนจีเรีย เซเนกัล สหรัฐอเมริกา สเปน มาลี และอังกฤษ พบผู้ป่วยสะสม 35 ราย เสียชีวิต 15 ราย เป็นผู้ป่วยประเทศไนจีเรีย 20 ราย (เสียชีวิต 8 ราย) มาลี 8 ราย (เสียชีวิต 6 ราย) สหรัฐอเมริกา 4 ราย (เสียชีวิต 1 ราย) เซเนกัล 1 ราย ไม่เสียชีวิต สเปน 1 ราย ไม่เสียชีวิต และสหราชอาณาจักร 1 ราย ไม่เสียชีวิต

ทั้งนี้ประเทศไนจีเรีย เซเนกัล สเปน และสหรัฐอเมริกาได้รับการประกาศเป็นพื้นที่ปลอดโรคอีโบล่าแล้ว ทั้งนี้ผู้ป่วยที่มีรายงานล่าสุดนอกทวีปแอฟริกาจากประเทศสหราชอาณาจักร เป็นผู้ป่วยหญิงซึ่งเป็นบุคลากรทางด้านสาธารณสุขซึ่งเข้าไปทำงานในประเทศเซียร์ราลีโอน

2. โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N8 ในประเทศเกาหลีใต้และประเทศญี่ปุ่น

พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกเป็นครั้งแรกในจังหวัด Gyeonggi ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของมหานครโซล อันเป็นเมืองหลวงของประเทศเกาหลีใต้ มีการฆ่าไก่จากตลาด Moran ซึ่งรับผลิตภัณฑ์มาจากเมืองนี้จำนวน 3,200 ตัวซึ่งก่อนหน้านี้พบการระบาดของไข้หวัดนกในเมือง Yamaguchi ของประเทศญี่ปุ่น โดยรัฐบาลท้องถิ่นได้เริ่มมีการฆ่าไก่จำนวน 37,000 ตัว สาธารณสุขได้สั่งห้ามไม่ให้มีการขนส่งไก่จากฟาร์มในเมือง Yamaguchi การระบาดนี้นับเป็นการระบาดของไข้หวัดนกในสัตว์ปีกเหตุการณ์ที่ 3 ในประเทศญี่ปุ่น ซึ่ง 2 เหตุการณ์ก่อนหน้านี้พบวันที่ 16 ธันวาคม 2557 ในเมือง Nobeoka ในทิศตะวันออกของเมือง Miyazaki และในวันที่ 29 ธันวาคม 2557 พบในฟาร์มใกล้เมือง Miyazaki ทำให้มีไก่ออกฆ่าถึง 42,000 ตัว ซึ่งการระบาดครั้งนี้เป็นการระบาดครั้งที่ 3 ในประเทศญี่ปุ่นในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน หลังจากไม่มีรายงานการระบาดมาถึง 3 ปี

(ที่มา: <http://www.promedmail.org>)

3 โรค รู้เร็ว แจ้งเร็ว ควบคุมโรคเบื้องต้นเร็ว

แจ้งเหตุ เปิดปกติทางด้านสาธารณสุขหรือข้อสงสัย

กับทีมแพทย์สอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ที่สำนักงานสาธารณสุขหรือสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้านท่าน

สายด่วน 1422

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

www.bce.moph.go.th
www.dcc.moph.go.th